

Janez Ev. Gašparič:

Sestava vzornih sporedov.

(Predaval na tečaju za organiste in pevovodje, ki ga je priredila Pevska zveza avgusta 1930 v Ljubljani.)

(Dalje.)

2. Nevarne enoličnosti se varuje pevovodja tudi s tem, da postavi na program pesmi, ki se med seboj tudi glasbeno razlikujejo. Poleg težjih, resnih, globokih skladb naj bodo zastopane tudi pesmi lahkega, veselega značaja. Ne pozabite tudi na narodno pesem! Ne samo naše ljudstvo, tudi mestna, glasbeno več ali manj razvajena in kritična publika je za občuteno zapeto narodno pesem še vedno zelo dovzetna. Tudi narodna pesem ni brez glasbene vrednosti in kar je največ vredno: v njej je tista duševna globina, ki je pri marsikateri tako zvani moderni pesmi zaman iščemo.

3. Raznoličnost naj se kaže tudi v efektu posameznih podanih pesmi. Vprav v tem oziru mora biti pevovodja posebno pazljiv. Vsak spored naj bo kakor lestva, ki nas njeni klini peljejo vedno više in više. Najefektnejših pesmi ne dajajmo v začetku programa, te naj bodo na koncu, da bo zadnji vtis, ki ga dobe poslušalci, mogočen in globok. Vse drugo bodi nekakšna priprava, fundament, na katerega zidamo dobro preračunano gradbo naše pesmi. Le tedaj bo ta pesem poslušalce popolnoma prevzela, le tedaj jih bo navdušila za našo stvar in jih zopet in zopet pripeljala k nam. Tako bomo najuspešneje utrijevali prepotrebno vez med zborom in občinstvom. Tako naši nastopi ne bodo rodili samo trenutnih uspehov, podobnih slami, ki se rada vname pa hitro pogori, ampak bodo dogodki, ki se jih ne bomo samo mi radi spominjali, temveč bodo zapisani v srcih naših pevcev in naših poslušalcev.

To so najvažnejše misli, ki nas naj vodijo, kadar sestavljamo svoje pevske sporede. Gotovo bi se dalo o tem še veliko povedati, toda naša naloga je, da spoznamo vsaj splošne smernice, ki nam naj pomagajo pri našem delu.

Na eno pa še ne smemo pozabiti, kar naj nas odlično podpira pri vsem našem delovanju: ljubezen do slovenske pesmi. Slovenci smo majhen narod na tem božjem svetu, pa eno imamo, na kar smemo po pravici biti ponosni in kar naše ime nosi tudi preko naših meja, našo pesem. Prav pravi pesnik, ko poje:

Koder zlato solnce hodi,
pesmi pevajo povsodi,
mesto belo, trg in vas
gane zvočne pesmi glas.
A lepše, kot je naša pesem,
nikjer, nikjer še slišal nesem.

Naša naloga je, da ta sloves ohranimo in utrdimo, da naši pesmi pomoremo do največjega uspeha, v resnici hvaležna naloga, ako se je lotimo z vso resnobo!

Poleg ljubezni do pesmi naj nas vodi ljubezen do zboru. Kjer tvorita zbor in dirigent enoto, tam je uspeh zagotovljen. Ta skupnost pa se doseže le tam, kjer pevec vidi v svojem pevovodji prijatelja in navdušenega borca, ki se ne ustraši tudi trdega dela za dobro stvar.

Slednjič naj nas dramatično zavest, da delamo na kulturnem razvoju našega naroda, naše slovenske domovine. In v resnici nismo najzadnji njeni delavci. Kdor vestno izobrazuje naše ljudstvo, pa naj bo organist v zadnji gorski vasi, dela enako krepko za kulturno povzdigo naroda kakor tisti, ki pišejo učene knjige. Ta zavest nas bo bodrila in nam bo pomagala preko marsikatere bridke ure in preko neštetič razočaranj, ki nobenemu zborovodji ne ostanejo prihranjena. Tisti trenutek, ko stojimo na pevskem odru, pred seboj discipliniran zbor, s katerim smo skrbno delali mesece in mesece, za nami poslušalci, prevzeti in navdušeni, tisti trenutek nas bo bogato nagradil za vse neštete trude in skrbi z globoko zavestjo, da smo s svojimi, četudi morda skromnimi, pa zato tem vztrajnejšimi in iskrenejšimi močmi na dostojen način podali najlepše, kar naš narod ima: slovensko pesem.

(Konec.)

A. C.:

V album pevcem in pevovodjem.

(Dalje.)

Kar velja o pazljivosti in zbranosti za pevce, velja še v večji meri za pevovodje. Taktične napake, ki jo zagreši slab general, skoraj ne bo mogla popraviti hrabrost navadnih vojakov. Že pred nastopom si mora biti pevovodja popolnoma svest svoje zmage. Naj ne kaže, vsaj na zunaj ne, nervoznosti in bojzljivosti. Odločnost in samozavest pri dirigentu je najboljši poroštvo za uspeh. Kako blagodejno vpliva na zbor, ako vidi, da je dirigent čisto miren. Vidimo pa včasih dirigente, ki so pred nastopom vsi iz sebe: begajo sem in tja, ne morejo najti zdaj ene stvari, zdaj druge, na mirno vprašanje pevca odgovorijo včasih naravnost žaljivo. Da vse to slabo vpliva tudi na pevce, je jasno. Mirna beseda ali posrečen dovtip pred nastopom ima na pevce naravnost čudodelen vpliv. Pravijo, da ima neki zagrebški pevski zbor, menda »Lisinski«, med svojimi člani župnika, ki ga ne bi dali za noben denar proč. To pa zlasti zato, ker je izboren šaljivec. Pred vsakim nastopom nekaj krepkih razdere in tako spravi ves zbor v dobro razpoloženje. Zato začni, dirigent, ki zahtevaš zbranost od pevcev, najprej sam pri sebi. Vedi pa, da bo odpadla vsaj polovica nervoznosti, ako si prej pri vajah pesmi dobro naštudiral. Z dirigentom je nekako isto kot z dijakom pri izpitu. Če je slabo pripravljen, ne pride dalje od samega jecljanja. Kadar pa dobro zna, mu jezik brez vsakega razburjenja gladko teče.

Zelo zbran mora biti pevovodja tudi med dirigiranjem samim. Ne zadostuje samo, kot bi kdo mislil, da na zunaj »maha« in kvečjemu še opozarja pevce na dinamična in druga znamenja. Pevovodja mora pesem med dirigiranjem tudi doživljati. Kaj se to pravi? Imeti mora pesem ves čas v vseh njenih podrobnostih pred svojimi duhovnimi očmi. Kakor hitro se pevovodja raztrese, da mu uidejo misli kam drugam, se to takoj pozna tudi pri pevcih. Prepričan sem, da ima pri dirigiranju zelo velik vpliv sugestija. Beseda pomeni neko podzavestno vplivanje na duševnost drugih. Morda je že kdo izmed pevovodij kaj podobnega doživel: vzemimo pesem »Pravde Bog«, kjer gre sopran v zadnjem taktu prvič navzgor na »h«, pri ponavljanju pa navzdol na »g«. Recimo, da se pevovodja zmoti

in misli, da je treba peti že konec z noto »g«, ko bi bilo treba v resnici še ponavljati. Če pevci nanj pazijo in ima on pred očmi noto »g«, potem stavim, da bo vsaj polovica pevcev zapela noto »g« in ne »h«, čeprav pevovodja tega na zunaj ne pokaže. Ako pesem v resnici doživlja, tedaj bo vsaka njegova mišica težila proti končnemu akordu, kar se bo nevede odražalo tudi na obrazu in v mahanju, morda bo celo nevede pri končnem akordu mahnil nekoliko navzdol v smeri od note »a« proti »g«. Taka pomota pri zbranim dirigentu sicer ni hvalevredna, je pa zanimiva, ker nam nazorno pokaže, kako prehaja občutenje in doživljanje pevovodje na pevce.

Ambrozij Sraka :

Glasbeni pomenki.

I.

Po naših domovih se sliši vedno manj inštrumentalne glasbe. Klavirji, vijoline, tamburice, solospevi — vse je utihnilo. Včasih, ko sem šel po mestu ali kakem večjem trgu, sem slišal vedno iz ene ali druge hiše brenkati na klavirju — sedaj pa je vse tiho in iz oken se sliši le gramofon ali radio in iz kakšne gostilne še harmonika.

Odkod pride to? Dosti je tega kriva sedanja gospodarska kriza — klavirji so dragi, uradniki, učitelji in manjši trgovci, sploh tako imenovani srednji stan, ne pridejo do tega, da bi si za svoje družine mogli omisliti kak inštrument. Pa tudi gospodarska kriza, če tudi je akutna, ni vsega kriva. Vzrokov je več. Med prvimi to, da je povojna mentaliteta našega ljudstva postala drugačna. Povojni človek je povsem drugače orientiran — je realen, živahen, ljubi bolj fizične kot duševne vrline, ni več sanjav, ampak praktičen in podjeten. Tisti, ki so prej svoje proste ure posvečevali glasbi, se sedaj vdajajo športu, utrjujejo svoje telo, postajajo močni in gibčni in vsled tega tudi drzni in samozavestni — izgubljajo pa polagoma smisel za umetnost. Ker so vsled športa fizično popolnoma zaposleni in nekako telesno utrjeni, zato se izogibajo vsakega duševnega napora. Zato jih ne najdemo ne pri koncertih in ne pri dramskih predstavah — pač pa napolnjujejo kinematografe, kjer brez vsakega duševnega napora lahko sledijo ljubezenskim avanturam Grete Garbo, Marlene Dietrich in drugih kinematografskih polbogov. Toda psiha modernega človeka je nepreračunljiva. Kot posameznik se je moderni človek kolikortoliko odtujil glasbi, kot skupina pa se glasbi zopet približuje. Zato so baš v sedanjem času pevska društva v največjem razmahu. Nele pri nas, ampak po celem svetu se opaža ta pojav. V športu se človek privadi družabnosti in ta družabnost, ki si jo je privzgojil pri športu, ga sili v pevska društva, ker brez petja ni bilo in ne bo nobenega pravega veselja in zadovoljstva. Glasba, in pri tej najbolj petje, je tisti eliksir življenja, brez katerega tudi moderni človek ne more izhajati.

Drugi vzrok propadanja inštrumentalne glasbe po naših domovih pa je mehanična glasba — gramofon in radio. Moderni človek se le nerad uči. Kdor se hoče naučiti klavirja, vijoline ali sploh kakega inštrumenta, ta se mora veliko truditi. In dostikrat je ves trud zastonj, zlasti kjer manjka prirojene nadarjenosti. Sama pridnost in vztrajnost pri glasbi ne rodita zaželenih uspehov — treba je tudi prirojene nadarjenosti. Poleg tega moderni človek pač visoko ceni fizične vrline in se rad izkazuje pri športu, za duševne vrline pa mu je manj mari in se ž njimi tudi rad ne ponaša,

ker moderna publika više ceni športni kot duševni užitek. Čemu bi se torej trudil s trdim študijem kakega inštrumenta, zlasti če mu ta trdi študij da le klavrne rezultate. Njegove glasbene potrebe mu popolnoma utešita gramofon in radio. Hoče klavirske glasbe — izbere primerno ploščo in Beethovnovе sonate zadoné v taki popolnosti, kakršne bi on nikdar ne dosegel. Hoče solopetja, zborovega petja, plesne glasbe itd., ni treba drugega kot tozadevne plošče. Pri radiju je vsa ta stvar še mnogo enostavnejša in cenejša. Po radiu slišimo predavanja, koncerte in cele opere. Ali nam bosta gramofon in radio popolnoma nadomestila koncerte? Ali nam bosta zvočni film in kino kdaj popolnoma nadomestila dramo in opero? Ne, nikoli ne! Pri koncertu in v gledališču je tisti skrivnostni osebni stik med poslušalcem in umetniki, ki ga mehanična umetnost nikoli ne bo mogla dati. Radio ne bo mogel nikoli nadomestiti živih umetnikov, ki s svojo pričujočnostjo neposredno delujejo na poslušalce. Tudi takrat ne, ko bo televizija tako dovršena (kar se bo gotovo zgodilo v par letih), da bomo po radiu umetnike poslušali in videli, tudi takrat ne bomo mogli pogrešati osebnega stika med nami in reproduktivnim umetnikom. Mehanika ostane vedno le mehanika. Še manj nam bo mogel zvočni film nadomestiti živih umetnikov.

Ne da se pa tajiti, da bodo radio, zvočni film in gramofon v doglednem času popolnoma drugače usmerili našo reproduktivno glasbo. A to glasbeni umetnosti ne bo v škodo. Reprodukтивna glasba bo pač morala računati s temi faktorji in preurediti svoje delovanje. Poglejmo Gutenbergovo iznajdbo. Srednjeveški pisarji so izginili. Nastala pa so velikanska književna podjetja, nastale so tiskarne, nastalo je časopisje — nova svetovna moč. Pa kljub temu je še danes nemogoč izobražen človek, ki bi ne znal pisati. Elija Howe je iznašel šivalni stroj — pa kljub temu rabimo še krojače in šivilje in ne dobimo slovenskega dekleta, ki bi ne znalo šivati. Imamo avtomobile, zrakoplove, električne železnice — a kar nas je revežev kljub temu gazimo blato in teptamo pocestni prah — in ga bodo teptali tudi naši potomci. Vsa mehanika, bodisi glasbena ali industrijalna, ima svoje meje in ne bo mogla nikoli popolnoma nadomestiti živega človeka. Računati moramo s tem, da se bodo radio, zvočni film, gramofon in televizija še bolj izpopolnili, da se bo izdelovanje teh aparatov pocenilo in da bodo tako vsem lahko dostopni. To mora privedi do popolne preobrazbe glasbene reprodukcije. Inštrumentalno glasbo bodo izvajali samo profesionalisti — diletanti bodo izginili. Čital sem o gramofonu, da je na vidiku nova iznajdba, ki uporablja namesto plošče kovinsko žico, poljubne dolgosti, tako, da bomo slišali lahko najdaljšo simfonijo brez presledkov. Neki Nemeec (ime mi je ušlo) je iznašel pripravo, ki poljubno zviša ali zniža glasbo na gramofonski plošči. Tako na primer pelje kontrabas v višine, kjer vlada samo še flavta in flavto pelje v nižine, v katerih ima svoje domovanje basovska tuba, in vse to, ne da bi instrumenti izgubili svojo karakteristično barvo. Morda bodo prihodnji glasbeniki pisali specialno glasbo samo za gramofon, glasbo dosedaj še nezaslišanih možnosti in barv.

Tehnika in mehanika sta na zmagoslavnem pohodu in mi ne moremo ničesar proti temu. »Non impedir lo suo fatale andare« — pravi Dante. Ali bo človeštvo vsled tega napredka srečnejše? Nisem črnogled in tudi ne »laudator temporis acti«, ampak izkušnja nas uči, da baš sedaj v začetku triumfalnega pohoda tehnike je človeštvo nesrečnejše in revnejše kot sploh kdaj poprej. Ne znanost ne tehnika ne bosta človeštva osrečila, ampak le krščanska ljubezen in pravičnost.

(Dalje.)

Naš koncert.

(Konec.)

»Jutro« z dne 30. novembra 1931:

Sattnerjevo slavlje.

V proslavo 80 letnice najstarejšega slovenskega skladatelja p. Hugolina Sattnerja je bil popoldne v unionski dvorani velik koncert Pevske zveze. Številna udeležba občinstva vseh slojev je pričala o obči priljubljenosti slavljenca. Ko se je p. Hugolin malo pred začetkom koncerta pojavil v dvorani, ga je publika sprejela z navdušenimi ovacijami. Zasedel je častni prostor tik škofo dr. Rožmana.

Več sto glav broječi zbor je pod vodstvom prof. Marka Bajuka absolviral dobro izbrani program slavljenčevih skladb, med katerimi so bile tri z Gregorčičevim tekstom. P. Hugolin je namreč posebno čislal Gregorčiča, sebi sorodnega, rahločutnega duha, obenem pa se je njegova 80 letnica srečala s spominom na 25 letnico smrti »goriškega slavčka«. To zvezo je v svojem nagovoru dobro poudaril slavljenčev redovni tovariš. Zbor je s sedelovanjem solistov in vojaške godbe posebno učinkovito odpel »Jeftejevo prisego« in odlomke iz »Assumptia«.

»Zbori« poročajo v št. 6.:

V nedeljo 29. novembra je Pevska zveza priredila v Unionu proslavo osemdesetletnice našega priljubljenega in zaslužnega skladatelja-staroste, p. H. Sattnerja. Kljub neugodnemu vremenu se je privedite udeležilo lepo število častilcev Sattnerjeve umetnosti in tako pokazalo, kakšno ljubezen uživa jubilat pri nas vsesplošno. Koj, ko je stopil v dvorano, mu je zadonel v pozdrav buren aplavz. Zopet so donele v unionski dvorani ljubeznive moledije našega p. Sattnerja, to pot že v počast njegovega osmega križa; naša agilna Pevska zveza je zbrala z dežele impozantno število — tri sto petdeset — svežih grl, ki so mu zapela. Čuli smo štiri njegove priljubljene zборе, na čelu jim »Pozimi iz šolec«, potem dramatično »Jeftejevo prisego«, pri kateri je sodeloval pomnožen orkester Dravske divizije, in za konec in krono še krasen odlomek iz »Vnebovzetja«. Pohvalno je omeniti naše podeželske pevce, ki so svojo nalogo pod vodstvom izvrstnega organizatorja in pevovodje Bajuka prav lepo izvršili. Ni bila malenkost, tako različne zборе uravnovesiti v enoto in jih mogoče v eni sami skušnji stopiti v brezhibno celoto. Zlasti je pohvaliti tudi solista iz »Jeftejeve prisege«, p. K. Kolba, ki je žel za svoje občuteno petje navdušen aplavz...

»Cerkveni Glasbenik« št. 11-12:

Dne 29. novembra je Pevska zveza na velikem koncertu v Unionu proslavila 80 letnico skladatelja p. H. Sattnerja. Nastopila je z zborom 200 pevk in pevcev, ki jih je vodil g. prof. Marko Bajuk. Izvajali so najprej štiri Sattnerjeve a cappella zборе iz njegove zgodnje skladateljske dobe. Pri mešanem zboru »Na planine« je sodeloval kot baritonist g. p. K. Kolb, profesor iz Virovitice. Isti solist je sodeloval tudi v glavnih dveh točkah koncerta: pri kantati »Jeftejeva prisega« in pri sklepnem zboru iz oratorija »Vnebovzetje Marijino«. P. Kolb je svoje vloge imenitno podal. Odkar ga nisem slišal, je zelo napredoval. Njegov glas je polnozvočen in mehak, predavanje vzorno. Tudi pevski zbor je bil v »Jeftejevi prisegi« izvrsten, točen in strnjen, dočim se je pri sklepnem zboru zlasti v prvem delu čutila nekotika utrujenost. Kot solisti so sodelovali še gospa Bajukova (sopran), g. Hartman (tenor) in gdč. Antič (alt). Orkester je bil vojaški, pomnožen z nekaterimi civilnimi godbeniki...

P r i p o m b a : Iz poročil o našem velikem koncertu v septembru je pomotoma izostalo sledeče poročilo »Cerkvenega Glasbenika« (št. 9-10):

Dne 8. septembra pa je pred nunsko cerkvijo nastopila Pevska zveza z ogromnim zborom 2450 pevcev, včlanjenih v 114 pevskih zborih. Peli so najprej Davorina Jenka himno »Pravde Bog«, nato pa pet slovenskih umetnih zborov in enajst naših narodnih pesmi. Vodila sta prof. Marko Bajuk in mariborski stolni kapelnik Jan. Ev. Gašparič. Tudi ta prireditev, ki je bila pri nas dosedaj edina te vrste in tega obsega, je hvala Bogu najlepše uspela. Vsi zbori: mešani, ženski in moški so se prav dobro uveljavili. Če izvzamemo nekatere manjše netočnosti — kakšno trenutno zaostajanje ali prehitivanje na tej ali oni strani, kar pri takem velikanskem zboru tudi nič čudno ni, ali kake druge posamezne nedostatke — moramo reči, da se je ta izredni nastop »Pevske zveze« kar najbolje posrečil. Posebno lepo se je petje slišalo v nekotiki

oddaljenosti, n. pr. v »Zvezdic in na Gradu. Prireditvi je prisostvovalo okoli 15.000 poslušalcev. Koncert je poslušala naša kraljica Marija. »Pevski zvezi« čestitamo.

»Slov. Narod« (poročevalec —č) je posvetil n. pr. Novinarskemu koncertu 1. decembra blizu 100 vrstic, našega koncerta ne omeni.

Priobčili smo ta poročila zato, 1. ker jih marsikateri sodelujoči pevec nima pri roki, 2. da se tudi iz njih vsakdo po svoje o t e m i n o n e m pouči.

Fr. Kramar:

Kakšne pesmi z napevi sem napisal med slovenskim narodom.

(Dalje.)

51. Človek je vedno popotnik na sveti. (Mož in žena umrjeta. — Zatoliče.)
52. Oh poslušaj, dragi človek. (Bogoslovec Fridauer umrje. — Zatoliče.)
53. Kaj je človek na tem sveti? (Dekan Anton Simonič umrje. — Kicar.)
54. Ne vem, kaj bi začela jaz. (Trinajst deklin utone. — Dva napeva. — Brstje.)
55. Spomni se, o človek ti. (Marija in Neža Firštovec se utopiti. — Ptujška okolica.)
56. Oh predragi vi kristjani. (Vojak Fr. Kranjc umrje. — Ptujška okolica.)
57. Na letinški ponedlek. (Sedem deklic in trije mladeniči se utopijo. — Kicar.)
58. Eno pesem van zapeti. (Fr. Vilčnika umori sovražnik. — Kicar.)
59. Gnes vas nemrem veseliti. (Terezijo Krampergar odnese 1851. l. povodenj. — Ptujška okolica.)
60. Poslušajte, ljudi dragi! (Fr. Bračko umori svoje žene stariše. — Kicar.)
61. Poglej, kristjan, kdorkoli si. (Nežika Babič umrje. — Ptujška okolica.)
62. Iz Ptujškega zvonika * Se milo zvon glasi. (Liza Kolarič umrje. — Brstje.)
63. Zvoni žalostno glasijo. (J. Petroviča ubije sovražnik. — Brstje.)
64. Nekaj čen van naznaniti. (Mož Šegula umori ženo. — Ptujška okolica.)
65. Mladenči, premišljajte. (Vojak Jožef Strah umrje. — Kicar.)
66. Oh kak žalostno življenje. (Bratje umorijo Jožefa Fürbasa in ženo. — Ptujška okolica.)
67. Kak rožice lepo cvetijo. (Mladenič Fr. Ljubec umrje. — Ptujška okolica.)
68. Fantje Vurbenski na vojsko so šli. (Novinec Martin Lenartič umrje. — Kicar.)
69. Včasih mi slišimo novega kaj. (Dekle Al. Stebljih pride pod voz. — Zatoliče.)
70. V Kozenski fari bil fantič je mlad. (Tekmec ga ubije. — Zatoliče.)
71. Velke nesreče dol na nas * Grejo od božje šibe. (Mladenič Georg Zupanič se vtopi v Dravi. — Zatoliče.)
72. Barbarski zvoni so milo zapeli. (Župnik Božidar Raič v Halozah umrje. — Brstje.)
73. Poslušajte kristjani. (Mladeniča Štefana umori sovražnik. — Kicar.)
74. O kristjani preluubljeni. (Marijo Vrtnič in Johano Vršič ugrizne stekel pes. — Spuhlja pri Ptuj.)
75. Lubi človek, le premisli. (Mož Marček s pomočjo Šegule umori svojo ženo. — Spuhlja.)
76. Oj prestrašna, grozna smrt! (Neki mož se ponesreči. — Spuhlja pri Ptuj.)
77. Poslušajte kristjani. (Cvetko Marija umrje. — Ptujška okolica.)
78. Ja, kaj si nam storila. (Dekle Marija Bohl umrje. — Ptujška okolica.)
79. Dragi mož in ženě. (Mož Fr. Sovjek se utopi. — Ptujška okolica.)
80. Kaj le po dverih trka tak? (Roparji pomorijo Trpičvevo družino. — Brstje pri Ptuj.)
81. Zdaj se lüba tukaj vstavi. (Fant umori ljubico in še samega sebe. — Ptujška okolica.)
82. Bila je bila deklica, * Oj deklica ofertna. (Smrt razuzdane deklice. — Zatoliče.)
83. Le čujte kristjani, en strašen je glas. (Tri fante zasuje zemlja. — Zatoliče.)
84. Žalostni moj človek, * Poslušaj ti glas! (Nekdo se ponesreči. — Zatoliče.)
85. Kaj s' je Adamčkov France zmislu? (Berač se obesi. — Konfin na Gorenjskem.)
86. »Otroci, daklier ste še mladi, * Vbugejte starše radi!« (Svarilna pesem za slovo, katero je zložil po potu in strašen je glas. (Tri fante zasuje zemlja in potem tam obesili. — Zabukovje pri Škocjanu na Dolenjskem.)
87. Doklér sem v svoj' dežel' prebival. (Slovo obešenca. — Bohinj.)
88. Lušno bit' je na tem sveti, * Ktirga na čaka ta britkust. (Slovo obešenca. — Pijava Gorica.)
89. Glejte, glejte Obertanka. (Napadalec bivšega cesarja Franca Jožefa. — Dolenjska.)
90. (Saljiva): Luka nmav čez dur' pokuka: * Smrt pa nos' kosó seboj; * Jest te vprašam, kej si Luka? * Vstani gor, pa pojď z menoj! (Kleče na Gorenjskem.)

Zapisal sem tudi okoli sto variant (inače) od teh mrliških pesmi.

V. Pesmi pripovedne vsebine.

a) Pobožne:

1. (Pravi stan svete krvi): Stojê, stojê stoli trijê. (Ižanska.)
2. (Nebeško ženitovanje): Eno ohcet smo ravnali * Tamkaj v Kani Galileji. (Ig pri Ljubljani.)
3. (Nebeško ženitovanje): Kaj je biv za eden ženin? (Valta Vas na Dolenjskem.)
4. (Nebeško ženitovanje): Oj tam na unkrej Rima * Se ena ohcet štima. (Iška Vas pri Igu.)
5. (Jezus odpušča romarjem grehe): Marija se z doma spravla, * Gor' na lube svete Všarje. (Vinje.) (Dalje.)

Vestnik Pevske Zveze.

»Pevce« se je zamudil tako, da tudi z dvojno številko ne moremo dohiti reda. Poziv v zadnji številki, naj naročniki plačajo čimprej naročnino, je ostal skoro brez uspeha. In če tudi sedaj ne bodo storili zamu d niki svoje dolžnosti, potem bo moral odbor, oziroma občni zbor sklepati o usodi »Pevca«. Znano Vam je vsem, da moramo plačati tiskarno sproti, drugih dohodkov nimamo kot naročnino, ki je že itak ves čas tako izračunana, da more kriti stroške le, če jo dobimo točno izplačano. Če torej ta pogoj odpade, potem mora odbor odklanjati odgovornost, če bo »Pevce« prenehal, in jo bo prepustil zborom, pevcem in zlasti vsem onim naročnikom, k čim po opominu ne store svoje dolžnosti.

Zato kličemo še enkrat prav iskreno: Poravnajte naročnino, da bomo mogli dalje! Krizo čutimo vsi, zakaj bi je ravno mi ne, toda 10 Din za prilogo ali 30 Din za list s prilogo, t. j. komaj 2.50 Din na mesec, si more pritrpati vsakdo, treba je le umevanja za naše težave.

Torej naj bo ta poziv — zadnji!

Nagrade. Na naš razpis nagrad za vokalne pesmi se je oglasilo več skladateljev. Art. odsek je v svoji seji dne 7. marca t. l. sklepal o vposlanih skladbah, potem ko so jih posamezni člani podrobno doma pregledali. Obveljal je soglasen sklep, da ni nobena pesem taka, da bi zaslužila prvo nagrado 1000 Din. Zato je ta nagrada izpadla in je bila prisojena druga 300 Din meš. zboru: »Tri kaplje krvi« pod geslom: Je »preiser« ein Werk gekrönt wird, desto »durcher« fällt es! Tretja nagrada 200 Din je bila priznana žen. zboru: »Begunka« pod geslom »Živela diatonika!« Poleg tega sta dobili še nagrado po 100 Din moš. zbor: Zamorček in zvezda pod geslom »Nekdo«, ter moš. zbor: »Drobna pesem« pod geslom »Dva motivac.

Zaprti ovitki so pokazali, ko smo jih odprli, da je prvo pesem zložil Matija Tomc, drugo Ludvik Puš, tretjo St. Premrl in četrto dr. Ploj.

Pevski tečaj. Letos se nameravani pevski tečaj za pevovodje ne more vršiti. Splošna gospodarska kriza, ki pritiska prav vse sloje, nekatere bolj, druge manj, bi gotovo pridržala večino pevovodij doma. Tudi je Zvezi

letos nemogoče žrtvovati kaj za tečaj, ker smo letos v izredno težkih razmerah. Tečaj pa bomo priredili tem lepše prihodnje leto, naj misli vsakdo že letos na to.

Da bi zbrali kolikor mogoče dosti pevovodij z bivše Štajerske in tudi onim omogočili udeležbo, ki imajo sicer predaleč v Ljubljano, smo sklicali za dan 4. febr. sestanek nekaterih zastopnikov zborov v Celje. Seje se je udeležilo nad 20 zastopnikov, v imenu Zveze pa njen predsednik V. Lavrič in pevovodja prof. M. Bajuk. Storjen je bil po daljšem razmotrivanju sklep, naj se vrši v Celju dva- ali tridnevni pevski tečaj v juliju, v jeseni, ob koncu septembra ali v začetku oktobra, pa naj bo velika pevška prireditev v Celju. Ko se je pa na Petrovo po evh. shodu sestal ožji odbor celjskega okrožja, je pretresel razmere in sklenil, naj vsled težavnega gmotnega položaja za letos tudi ta tečaj odpade. Vsled tega se tudi koncert ne bo vršil, vsaj ne v obsegu, kot je bil zasnovan.

S tem v zvezi so tudi vaje Pevskega zbora organistov in pevovodij. Vsem, ki so se priglasili in vprašujejo o usodi zbora, sporočamo, da je odbor vzel njihove priglasbe na znanje, da bo sklical pevski tečaj oziroma vajo o prvi priliki, ki bi se mu zdelo primerna in možna. Tudi vprašalne pole, ki smo jih obljubili, in s poročili bomo pravočasno poslali. Sedaj je najnujnejše, da vsi agitiramo za »Pevca«, vsak pevec ga imej, vsaj prilogo, sicer ne bomo vzdržali krize. Dajte gg. pevovodji v tej smeri delati.

Občni zbor se bo vršil obenem z občnim zborom organ. podpornega društva. Kraj in čas bomo sporočili v »Slovenec« in »Domoljub«, če ne bo tačas še prihodnjega »Pevca« na dan.

Veselični davek, ki so ga doslej morali plačevati zbori tudi od vstopnic za koncerte, je sedaj ukinjen. V »zakonu o izpremembah in dopolnitvah zakona o takсах« z dne 25. marca 1932 se glasi § 27, pripomba 4, odstavek 1, 2 in 3: Izjemoma se taksa ne pobira za: 1. predavanja in razstave, ki služijo v poučne, prosvetne in gospodarske namene; 2. zabave na vaških slavnostih, cerkvenih in šolskih slovesnostih, proslavah in narodnih svečanostih, če se prirejajo na krajih, ki so za to določeni; 3. cerkvene koncerte

(v cerkvah), javne vaje sokolskih društev in koncerte domačih pevskih in umetniško glasbenih društev, če se prirejajo brez plesne veselice. Oprostilno potrdilo si je treba poiskati pravočasno pri merodajni davčni oblasti, prireditev pa poleg tega naznaniti politični oblasti.

Ce je prireditev prosta veselničnega davka, se smejo uporabljati za njo lastne (društvene) vstopnice, sicer jih je treba kupiti pri davčni upravi in se smejo samo one uporabljati. Če je koncert ali prireditev vobče prosta vsake državne takse, je prosta tudi vseh drugih, t. j. občinskih in banovinskih. S tem je dosežena že stara upravičena želja naših pevskih zborov.

Ob tej priliki moramo pa zopet opozoriti na dolžnost, ki nas veže do avtorjev in njihovih zastopnikov. Še vedno se zbori nočejo prilagoditi predpisom, ki smo jih v lanskem in predlanskem »Pevcu« na dolgo in široko razkladali. Sporede koncertov je treba poslati vsaj 8 dni pred koncertom v dveh izvodih odboru Pevske zveze, da more pravočasno prijaviti koncert »Centrali zastopstva UJMA«, 33 skladateljev je naše zборе, ki so včlanjeni v Pevski zvezi, oprostilo avtorske takse, njih imena so natisnjena v »Pevcu« leta 1930. Če obsega spored pesmi tudi eno samo katerega skladatelja, ki nas ni oprostil, je treba poslati zastopniku avtorske centrale 25 Din vnaprej. Pišite Zvezi po pošto! Spored pa je treba naznaniti nam v vsakem slučaju, sicer bo nosil vsak zbor sam vse posledice. Odbor Pevske zveze ne bo odslej več posredoval pri težavah, ki bodo nastale zborom vsled omalovaževanja teh določb. Oproščen pa more biti seveda le zbor, ki je članarino Zvezi poravnal.

Izjava. Odbor je prejel sledečo izjavo: Na prošnjo Pevske zveze in deloma tudi na lastno inicijativo smo podpisani v nji včlanjenim zborom svoj čas dovolili izvajanje naših skladb brez obveznih avtorskih dajatev. Podpisani pa smo člani Udruženja Jugoslovenskih Muzičkih Avtorov in kot taki pod zaščito Avtor-Centrale za avtorska prava, kateri smo bili že kedaj prej brez vsakih pridržkov odstopili vse avtorske pravice za izvajanje naših skladb. Vsled tega nismo imeli nikake pravice kogarkoli oprostiti od zakonito predpisanih avtorskih dajatev, ki so zlasti za pevske zборе po deželi v resnici popolnoma neznatne. S to svojo izjavo preključujemo svoj čas v dobri veri, pa neupravičeni, dano dovoljenje naših skladb brez zakonitih avtorskih dajatev, žal, tudi pevskim zborom, včlanjenim v Pevski zvezi v Ljubljani. — V Ljubljani, 12. aprila 1932, E. Adamič l. r., Zorko Prelovec l. r.¹ — Izjavo smo prejeli šele 22. sept., zato bo veljala bržkone šele od tega dne. Opozarjamo zборе, naj si seznam v toliko popravijo in vplačajo za

¹ Tej izjavi se je pridružil tudi msgr. Stanko Premrl.

vsak koncert s pesmimi imenovanih gospodov po 25 Din avtorski centrali v Ljubljani. Položnice dobe pri Pevski zvezi, ko prijavi program koncerta.

Pripomniti je pa treba, da ta taksa 25 dinarjev ni »usodepolna« in ne more zadeti kdovekako nobenega zbora. Pazite le na točno plačevanje takse, da se ognete sitnostim naknadnih terjatev, ki so vse zvezane s stroški!

Članarino je še mnogo zborov za letos, nekateri celo za lani, na dolgu. Zveza je v takih škripcih, da ne bo mogla več dalje, če ne store zbori svojih dolžnosti. 25 Din za članarino (letno) in vsak mesec 1 Din vsak pevec za glasbeno prilogo, ki obsega 8 strani in izide 6krat v letu, to pa res ne more biti težko, četudi je kriza vsepovsot. En sam kozarec vina stane več kot 1 Din. In koliko jih je, ki si ga lahko pritržajo!

Za Slomškove slavnosti. Na razna vprašanja naj velja sledeče pojasnilo: Pevska zveza ne bo izdala nič posebnega za Slomškove slavnosti, ker ni bila pravočasno obveščena o programu Slomških prireditev in ker ji manjka sredstev. Imajo pa zbori na razpolago sledeče, dobro porabne, lahke Slomškove pesmi, ki jih še lahko dobe in jih za prireditve, koder se bodo še vršile, toplo priporočamo: a) za moški zbor: Lahko noč; Aljaževa pesmarica I. del, št. 38; b) za mešani zbor: 1. Jutranjica, Hoola, hoola, fantje vstajajte! Bajuk: Slov. nar. pesmi IV. zvezek, št. 13; 2. Večerna, Glejte, že solnce zahaja. Bajuk: Slov. nar. pesmi I. zvezek, št. 35, ali v izdaji Nove založbe št. 47 ali »Narodne« v založbi Jugosl. knjigarne št. 6. 3. Veselja dom. Bajuk: Pevska šola, str. 84. 4. En hribček bom kupil. Bajuk: Slov. nar. pesmi II. zv., št. 35, ali v izdaji Nove založbe št. 49. 5. Na svetu lepše rožce ni. Bajuk: Slov. nar. pesmi IV. zv., št. 11. c) Za ženski zbor: 1. Predica. Aljaževa pesmarica II. zv., št. 46. 2. Večerna, Svetlo solnce se je skrilo. Bajuk: Slov. nar. pesmi I. zv., št. 34, ali v izdaji Nove založbe št. 51, ali »Narodne« v založbi Jugosl. knjigarne št. 9. č) Za sopr. in klavir: Evg. Lampe: Pri zibelci, Ajaj, ajaj, ljubček moj! Priloga Domu in Svetu 1901, št. 2. Pesem je zelo iskrena, izvrstna, spremljava ne pretežka.

Iz gornjega seznama se vidi, kako je Slomškove pesmi prevzelo ljudstvo za svoje. So pač še druge, o katerih mi pa ni znano, kje so zapisane v notah, n. pr. Mlado jagnje, v neki šolski zbirki; Prijazno luna sveti, Slovenec Slovenca vabi; Preljubi sv. Urban; Zdaj pijmo še šentjanževca; Vino ino voda; Anka in piščeta; spominjam se, da so mi jo mati tolikrat peli. Nekaj je pa tudi takih, ki so prišle le v posameznih kiticah med druge pesmi, n. pr. Letos je prav dobro leto, vinca je dovolj na svetu, danes je prav srečen dan, vince pijem, ne bom pijan. Zadnji dve vrstici so si vinski bratci preuredili tako: Danes je en takšen dan, de mora biti

vsak pijan. (Prim. Bajuk, Slov. nar. IV. zv., št. 2, 2. kitalca!) Znana je pa tudi v neizpremenjeni obliki.

Pri sestavi sporedov bodite previdni. Neko srezko načelstvo je pev. okrožju v svojem področju prepovedalo koncert, ker je bila na prvem mestu prvega dela na sporedu pesem »Bog i Slovenija«, a drugi del se je začel s pesmijo »Slovenec sem«, in to z utemeljitvijo, da je (§ 31 društvenega zakona) »iz uvodnih točk pred in po odmoru (prav: pred odmorom in po njem) razvidno, da je bistveni namen tega koncerta vršitev nedovoljene politične akcije z izrazito plemensko tendenco.« Nobena omenjenih pesmi torej še ni prepovedana, le na pravem mestu nista bili postavljeni.

Ne pride nam na misel, da bi v kakršnikoli obliki oporekali odloku srezkega načelstva. Je pa znano iz vseh razmotrivanj o sporedih, pa tudi vsakdanja praksa po vesoljnem svetu kaže, da stori dobro, če se koncert začne z odločno navdušeno budnico, ki naj vzge i pevce i poslušalce; vendar naj se zbori pri sestavi sporedov resno ozirajo na sedanje razmere in tem primerno sestavljajo sporede.

LJUBLJANSKO OKROŽJE.

Pevski koncert v Mavčičah in v Smedniku. Združena pevska zbor Kat. prosv. društev Mavčiče in Smednik sta priredila dne 22. nov. v Mavčičah, 29. nov. pa v Smedniku koncert. Podpisani sem slišal koncert v Smedniku. Ves nastop je bil prav posrečen. Spored je bil po večini isti kot na koncertu v Ljubljani 8. sept. Kake tri pesmi, med njimi Tomčeva Med cveticami, so pa bile na novo naučene. Na koncu pevskega sporeda so pa še tamburaši iz Mavčič dovršeno zaigrali več točk, med njimi tudi Vodopivčev: Svarjenje za ženski in tamburaški zbor. Mešane in ženske zборе kakor tudi tamburaše je dirigiral g. organist Ivan Pišlar iz Mavčič, moške zборе pa g. organist Mavricij Slatnar iz Smednika. Izvajanje je bilo v splošnem prav dobro, le na nekaterih mestih bi želeli nekoliko več dinamične razlike. Tudi bi kazalo sopran pomnožiti; sedaj ga močni moški glasovi večkrat zakrijejo. Sicer so pa taki skupni nastopi poučni za pevce same, pa tudi privlačni za občinstvo, ki že iz radovednosti rado sliši tuje pevce. Priporočljivi so pa zlasti tam, kjer ni domač zbor številčno zadosti močan za samostojen koncert. Če pa stopijo skupaj dva ali trije bližnji zbori, tvorijo pa že kar močan zbor. V Smedniku je bilo na primer okoli 40 pevcev, kar zadostuje že za večje dvorane. M. Tome.

V Sneberjah pri Ljubljani so si ustanovili pevski zbor »Sneberje-Zadobrova«. Dne 17. marca se je vršil ustanovni občni zbor, ki je izvolil sledeči odbor: za predsednika Vodnika Ivana, za podpreds. Avšiča Franca, za tajnika Vodnika Jožeta, za blag. Jermanovo Ivano, za arhiv. Lebarja Martina, za gospod. Čermaka Ivana, za odb. Rozmana Viktorja,

Marolta Franca in Avšičevo Marijo. Takoj ob ustanovitvi je pristopilo k zboru 34 članov in članic. Člani tega agilnega zbora so že v pripravljani dobi pred ustanovitvijo imeli redne vaje in so sodelovali pri koncertu 8. IX. in 29. XI. 1931 v Ljubljani, prav tako pri skupnem koncertu »Škrjančeka« v Šmartnem ob Savi in 4. apr. pri koncertu »Prosvete« pri D. M. v Polju. Njihovo navdušenje za petje in njihova požrtvovalnost je že kupila prostor za »Pevski dom«, ki ga nameravajo kar kmalu sezidati in že nabirajo darove za zidavo. Dal jim Bog veliko sreče in svojega blagoslova!

»Škrjanček« iz Šmartna ob Savi je priredil v svojem Pevskem domu koncert, ki je kaj lepo uspel. Pridružili so se mu še pevci (in pevke) iz Sneberij in skupno so pod vodstvom Antona Bolte zapeli devet pesmi iz obeh ljubljanskih koncertov. Dvorana je bila kar pretesna za vse, ki so prišli poslušat lepo petje. Obema zboroma, ki v iskrenem prijateljstvu tako vneto skupno delujeta, moramo k lepim uspehom prav prisrčno čestitati. Občinstvo se vedno številneje obrača za njima in navdušeno spremlja njune prireditve.

Dne 14. avgusta so imeli pa v Šmartnem zopet veliko slavnost. Pevski dom, ki je bil le za silo prirejen, so letos prezidali, preuredili, preslikali in ta dan ga je njihov veliki prijatelj dr. A. Breznik, prof. v Št. Vidu, slovesno blagoslovil. Obred je bil izvršen po skupni sv. maši dopoldne. Popoldne pa se je vršila na vrtu Fr. Kebra ml. veselica, ki jo je otvoril nastop pevskih zborov iz Šmartna, Most in Dola (osmerka). Nastopili so tudi v skupnem zboru in zapeli pod vodstvom prof. M. Bajuka Aljažev Triglav in Sattnerjevo Pogled v nedolžno oko v moškem zboru, v mešanem pa narodno: Kaj pa ptički delajo, Premrlvo Slovansko pesem in Flajšmanov Triglav. Skupno petje je zvenelo dosti ubrano, pesmi posameznih zborov so pa utonile v širokem vrtu. Sploh je bil ta nastop premalo pripravljen, menda je bila v ospredju bolj zabava kot petje, koncert to ni bil. In zopet nas je potrdila ena izkušnja več v prepričanju, da mora biti resno pripravljeno petje popolnoma ločeno od veselilnega prostora. Ali eno, ali drugo.

Popoldne je prejel požrtvovalni ustanovitelj in pevovodja zbor »Škrjanček« lepo diplomu častnega člana. Prezaslužnemu delavcu tudi »Pevce« prav iskreno čestita k najvišjemu odlikovanju, ki ga more zbor komu nakloniti. Bog ga ohrani svojemu zboru čilega in vnetega še dolgo vrsto let!

Pevski dom, ki ga brez Bolte brčkone ne bilo, je sedaj prav lepo poslikan in bo gotovo še bolj vabil vaščane k lepim igram in izbranim koncertom.

Jeftejeva prisega pri D. M. v Polju. Na velikonočni ponedeljek sta pop. priredila v Domu pevski koncert združena zbor iz Polja in Sneberij. Oba zbor sta mlada: Sne-

berje-Zagora se je zbral šele lani in je sodeloval že pri obeh lanskih koncertih Pevske zveze; poljski zbor pa se je reorganiziral šele letos. Zato je bila »Jejtejeva prisega« pač drzna misel. A ker je bil zbor Sneberje že za ljubljanski koncert dobro pripravljen in so se Poljci krepko oprijeli priprav, se je koncert vobče posrečil. Podprt je bil zbor — krog 60 glasov — z malim orkestrom. Petje je bilo dosti sigurno, nekatera mesta so kar prav dobro zvenela, samo nekaj nervoznosti, oziroma strahu je bilo večkrat čutiti. Zbor in orkester se nista mogla vedno pokoriti pevovodjevim mahom; morda prav zato, ker je bil to prvi nastop in naloga ne lahka. Šlo je pa vse dosti gladko. Orkester pa je bil slabo postavljen. Glasovno se je odlikoval zlasti zvonki bas, ki bo vreden vsakega odra, ko se bo še malo ugledil in zilil, kar bodo opravile redne vaje. Jette ima lep obsežen in poln glas. Zmagal je vse težave in dobro, polno pel. Tudi ostale pesmi, ki so sledile v moškem, ženskem in mešanem zboru, so krepko zvenele. Bilo pa bi boljše, če bi bila Jettejeva na koncu in ostale pesmi v začetku. Taka sestava sporeda gre proti koncu navzdol namesto navzgor. Vodstvo koncerta je bilo v rokah pevovodje Zganjarja, ki je gotovo zelo ambiciozen, poln ljubezni do petja in se večer za večerom trudi z obema zboroma. Smemo pričakovati, da bo s požrtvovalnimi pevskimi in pevci lepo napredoval in dosegel še lepih uspehov. Poljci so žejni dobrih stvari. Kljub temu, da imajo najrazličnejše hrane v Domu vsak teden, so napolnili dvorano do zadnjega kotička, plačali tudi pevce z izredno živahnim ploskom in očitno pokazali, da so ponosni na svoj zbor, in to menda še tembolj, ker je petje v njihovi dvorani nekaj časa sem skoraj molčalo. Krepkemu nastopu čestitamo — želimo najboljših uspehov v bodočnosti.

Ježica.

V nedeljo 17. aprila je nastopil v Društvenem domu na Ježici domači pevski zbor, ki ga vodi zelo smiselno in temperamentno živahni pevovodja Cerar, in odpel 16 pesmi v mešanem, moškem in ženskem zboru. Na sporedu so bili: Aljaž, Adamič E., Dev, Gerbič, Ipavec, Jereb, Mav, Oevirk, Vodopivec, Zeleznik i. dr. Zbor je prenovljen, ojačen zlasti v moških glasovih s svežimi močmi, ki bodo, ko se še malo uberejo, izvrstno zvenele. Prav dobro so zastopani tenorji, izjemoma tudi prvi, prav nič ne zaostajajo za njimi zvočni basi. Pevovodja je moral imeti ogromnega dela in pevci izredne požrtvovalnosti, prepojene z ljubeznijo do petja, da so se tako dobro pripravili. Šlo je kot namazano vsehskoz: intonacija ni občutno trpela niti v težki Adamičevi: Dan slovanski, ritmika je bila pa tudi tako zlita — umerjena, enotna, da ni bilo čuti skoraj prav nikjer motečega zibanja ali zastajanja. Seveda k temu veliko pripomore temperamentni dirigent, ki ne pusti nikakega omahovanja. Cerar je rojen pevovodja, ki mu ne manjka primerne rutine.

Ženski zbor je v splošnem adekvaten moškemu; alti so močnejši od sopranov, ki pa so se prav dobro (4) kosali z njimi: 4 proti 6. V celoti zveni zbor prav polno. Kako dobro de človeku vnema, s katero napenja vsak pevec zadnjo mišico, da uspe po volji pevovodje! Kako mir in red na odru zlasti ob nastopu, menjavi pevcev, ki se je vrstila skoraj po vsaki pesmi, kako ta mir, pravim, blagodejno vpliva na vso dvorano! Nastop in sestop je bil izvrsten, zgleden in kaže izvrstno pripravo in disciplino tudi v tem oziru.

Petju je bilo zelo v prid, da so pomaknili pevce, kar je šlo, v ospredje, celo nad prostor za orkester.

Interpretacija pesmi mi je bila vsehskoz vseč: ni bilo sekanja, stopnjava primerna, mena dinamike izravnana in uglajena. Priporočam pa več ekonomije z glasovi: več pp in manj ff, pri tem treba dobro paziti na meno registrov. V tem oziru je »Jutro« malo trpelo.

Dvorana je bila polna, občinstvo je zelo sodelovalo in šlo s pevci, zato veliko, veliko ploska. K lepemu uspehu zboru in pevovodji iskrene čestitke in krepki: Dalje!

CERKNIŠKO OKROZJE

Po uspešnih nastopih v Cerknici in Logatcu je 15. oktobra nastopilo pod vodstvom pevovodje I. Pregeljca cerkniško pevsko okrožje z logaškimi zborom in begunjskem prosvetnem domu. Na sporedu so imeli veliko število narodnih kakor umetnih pesmi, poleg ljubljanskega programa so zbori naštudirali še devet pesmi.

Zanimanje med ljudmi za ta koncert je bilo veliko, saj je bilo polovico vstopnic razprodanih že v predprodaji, ostale pa so bile prodane pred koncertom. Tako je bila velika dvorana z galerijo, ki so jo dekleta okrasile z venci, polna poslušalcev. Prav je tako, vsaj moralno podprimo idealno stremljenje naših pevcev.

Točno ob 4 je z odra zadonela iz sto grl mogočna Premrlova »Slovanska pesem«. Pevci so si osvojili poslušalce. Zatem so nastopili posamezni zbori vsak s tremi pesmimi. Naj omenim izboren logaški sopran, harmonično celoto cerkniškega zboru in dober begunjski moški zbor. Navdušenje med ljudmi je raslo od pesmi do pesmi in je priklopelo pri narodni »Flosarski« do vrhunca, da so jo morali ponavljati.

Pesem je osvojila ljudi. Izginil je strah, češ, da ljudje ne razumejo pesmi. Burno ploskanje je nagradilo pevce za njihov trud. Tak koncert bi moral biti vsako leto vsaj enkrat, in to naj bi bila stroga dolžnost vsakega okrožja. Ni je lepše propagande za lepo slovensko pesem.

KAMNIŠKO OKROZJE

Pevski koncert. (Čemšenik.) Pevski koncert, ki ga je priredil tukajšnji pevski zbor 15. novembra, je prav dobro uspel. Od blizu in daleč so prihiteli poslušalci, da so čuli

naše lepe narodne pesmi, ki so jih pevci in pevke tako živo prednašali, da smo vsi videli, da globoko čutijo to, kar pojejo. Uspehu je pripomogel tukajšnji organist gosp. Albin Arh, ki neumorno deluje in se trudi, da bi čimbolj izpopolnil svoj pevski zbor. Pa tudi pevcem in pevkam samim gre velika pohvala, ker so prihajali redno k pevskim vajah po uro daleč v hudih deževnih dnevih, samo da bi čim popolneje peli. Upamo, da nas bo zbor v doglednem času zopet razveselil z lepimi narodnimi pesmimi, za katere je tako navdušen. Naj živi naš pevski zbor in naša narodna pesem!

STIŠKO OKROZJE.

Pevski zbor v Žužemberku je odpel dne 14. maja v Žužemberku koncert, ki je obsegal pesmi Ocvirka, E. Adamiča, Požuna, Vodopivca, Premrla, Jereba, Sattnerja in Foersterja. O koncertu smo prejeli sledeče poročilo: Pevski odsek prosvetnega društva v Žužemberku je priredil 14. maja 1931 koncert v društveni dvorani z zelo bogatim in pestrim sporedom narodnih kakor umetnih pesmi. Nabito polna dvorana z burnim ploskanjem po vsaki odpeti pesmi je pač jasno pokazala smisel ljudstva za tovrstne prireditve, kakor tudi veliki uspeh, ki ga je doživel pevski zbor s to produkcijo pod spretim in agilnim vodstvom pevovodje Požuna. Zborovodja, sam komponist, ki se z veliko vnmemo in požrtvovalnostjo ukvarja že več let s pevskim zborom, je znal vlti in srca svojih pevcev toliko ognja in vztrajnosti, da more s pevskim zborom nastopiti mirne duše tudi na drugih odrih. Zbor ne deluje samo pri prireditvah prosvetnega društva v Žužemberku, ampak je samostojno koncertiral tudi že v Stični in Trebnjem kakor tudi v radiju v Ljubljani z najboljšim uspehom.

Dne 22. maja je priredilo stiško okrožje v Stični pevski koncert, pri katerem je sodelovalo pet zborov. Peli so: 1. Adamič: Ciganska posmehulja, 2. Hladnik: Pomladanska; 3. Nedved: Ljubezen in pomlad zbor iz Žužemberka; 4. Premrl: Slovenska pesem; 5. Vodopivec: Dobra žena iz Šmihela; 6. Vodopivec: Lepi Jurij in Ocvirk; 7. Bog in Slovenija iz Št. Vida; 8. Jereb: Vetrček; 9. Tomc: Med cveticami po logu in 10. Pavčič: Zdravica s Krke; 11. Flajšman-Bajuk: Pozdrav Gorenjski; 12. Vodopivec: Rožmarin in 13. Vodopivec: Noč na Adriji zbor iz Stične ter sklepno v skupnem zboru, ki ga je vodil pevovodja Požun, pet pesmi z ljubljanskega koncerta. Pred koncertom je okrožni predsednik, šolski upravitelj Intihar Alojzij razložil pomen okrožij in pevskih nastopov ter povedal tudi bistvo in nastanek narodne pesmi. »Slovenec« poroča o koncertu: Vsi zbori so peli zelo sigurno in razpolagajo z dobrimi glasovi. Nastopili so zelo mirno in samozavestno ter peli po večini na pamet. S tem nastopom so pokazali zbori velik pevski napredek v teku petletnega obstoja pevskega okrožja. Za konec so združeni zbori, sto gla-

sov, pod vodstvom okrožnega pevovodje Požuna zapeli več pesmi tako ubrano in enolno, kakor bi bila vsa grla vedno le en skupen zbor. Mogočno je zadonel med starodavnimi samostanskimi zidovi Flajšmanov »Triglavec«, ki je med poslušalci vzbudil toliko navdušenja, da so ga morali pevci ponoviti. Sploh pa je bil ves nastop tembolj posrečen, ker se je vršil na prostem v prijetni senci samostanskega zatišja. Pevsko okrožje se iskreno zahvaljuje samostanskemu predstojništvu, predvsem g. opatu. Gg. patri so dobrohotno pripravili krasen koncertni prostor in bili okrožju v vseh zadevah zelo naklonjeni in požrtvovalni. Tudi njihove velikodušne gostoljubnosti ne bodo mogli zbori pozabiti.

Spored so zbori ponovili dne 12. junija na Krki in 29. junija v Žužemberku. Uspeh koncertov je bil izredno velik, žal mi ni bilo mogoče slišati nobenega, udeležencev poročila pa so bila vsa navdušena in so zlasti nastop zborov v Žužemberku posebno hvalili. Stiško okrožje je znano po svoji agilnosti in po dobro organiziranih in izvrstno vpetih zborih. Stična in Št. Vid sta krepko sodelovala tudi pri obeh ljubljanskih koncertih, Žužemberk je pa žal tako daleč v svoji dolini, da mu ni mogoče brez izredno velikih stroškov nikamor ganiti se. K izredni delavnosti, vnemi in lepim uspehom čestitamó vsem zborom, zlasti požrtvovalnim pevovodjem.

Stična je priredila v nedeljo 28. avgusta v Stični koncert, pri katerem so sodelovali trije domači zbori: cerkveni, novo ustanovljeni metnajske in domači otroški zbor. Podrobno poročilo prihodnjic.

MOKRONOŠKO OKROZJE

V nedeljo, dne 25. oktobra so končali združeni pevski zbori Št. Janž, Št. Rupert in Tržišče svojo pevsko turnejo — ako smemo tako imenovati pevске nastope 4. t. m. v Št. Janžu, 18. t. m. v Tržišču in 25. t. m. v Št. Rupertu — v svojem okolišu. Do 60 pevcev in pevk je nastopalo predvsem s pesmimi, ki so jih peli na velikem koncertu 8. septembra v Ljubljani, le mesto »Pravde Bog« in »Teče mi vodica« so peli Aljažev »Slovenska zemlja« in Laharnarjev »Pozdrav« oziroma v Št. Rupertu Nedvedov »Nazaj v planinski raj«. Nastopi so bili vsi prav lepi in dobri, v Št. Janžu — prvič — malo bolj boječ, v Tržišču že pogumnejši, najboljši pa v Št. Rupertu.

Glasovi so vsi še precej dobro zasedeni, le tenor je malo bolj šibak — manjka pač prvih tenorjev. Tudi obisk je bil povsod zelo zadovoljiv, ako pomislimo, da takih prirediteljev v teh krajih ljudje še niso tako vajeni kakor kakih iger ali telovadnih nastopov, in povsod se je čul glas, le še pridite. V Št. Rupertu je bil ob tej priliki tudi izvoljen nekak okrožni odbor: predsednik č. g. Karel Supin, župnik v Tržišču, pevovodja g. Anton Grom, organist v Št. Janžu, tajnica gđc. Julka Rozman, obč. tajnica v Tržišču, blagajnik č. g.

Peter Flajnik, kaplan v Št. Rupertu, namestnik pevovodje g. Karel Strniša, organist v Št. Rupertu, odborniki Ivan Remeč, Št. Rupert, Jožef Zalokar, kaplan v Št. Janžu in Leopold Grebenc iz Trebelnega. Čujemo tudi, da pojdejo zbori še v Mokronog, ako bodo sprejeti. Zelimo jim: le pogumno naprej po začrtani poti, naj gre naša slovenska narodna pesem lepa in očiščena nazaj med naš narod do zadnje vasice, da bo očak Triglav gledal, četudi »vse je vihar razdjal« vendar

»Narod pa zmiraj stal.«

Ko so bili po koncertu, ki so ga priredili združeni pevski zbori iz Št. Ruperta, Št. Janža in Tržišča dne 25. oktobra 1931 ob 3 popoldne v društveni dvorani v Št. Rupertu še vsi pevci skupaj zbrani, se jim je Flajnik Peter, kaplan iz Št. Ruperta, prisrčno zahvalil za lepo uspešno prireditvev in predlagal, naj bi se vsi trije zbori združili v skupno pevsko okrožje, da se še nadalje ohrani to veliko navdušenje za našo slovensko umetno in narodno pesem in se razširi tudi po drugih bližnjih krajih. K okrožju naj se pritegneta še pevsko zbor iz Mokronoga in Trebelnega.

Predlog je bil sprejet z največjim navdušenjem. Takoj nato je bil izvoljen začasni odbor, in sicer za predsednika Supin Karel, župnik v Tržišču, za pevovodjo Grom Anton, organist v Št. Janžu, za namestnika Strniša Karel, organist v Št. Rupertu, za tajnico Rozman Julka, obč. tajnica v Tržišču, za blagajnika Flajnik Peter, kaplan v Št. Rupertu, za odbornike Zalokar Jožef, kaplan v Št. Janžu, Rems Ivan, organist v Št. Rupertu, Grebenc Leopold, trgovec in Trebelnem.

Novoizvoljeni predsednik se je v svojem imenu in v imenu vseh izvoljenih odbornikov zahvalil za zaupanje, in zagotovil, da bo storil vse, da se čimbolj razširi naša pevsko misel in da bo okrožje rastle in se razvijalo ter predlagal, naj bi se meseca novembra vršil koncert z istim programom v Mokronogu, kar je bilo soglasno sprejeto.

Okrožje je imelo svojo sejo še dne 8. januarja 1932 in je sklenilo, da se bo vršil koncert 14. februarja.

TREBANJSKO OKROŽJE

Dne 2. februarja se je vršil v Trebnjem koncert domačega tamburaškega zbor s petjem, ki ga je vodil domači kaplan Blažič, ki je pravkar prišel tja z Vrhniko. Poročevalec Fr. F(erjančič) piše o koncertu v »Slovenec« med drugim sledeče: »Koncert je nastudiral in vodil trebanjski g. kaplan Franc Blažič, ki je nadarjen in vsestransko naobrazen glasbenik. S koncertom je imel pač mnogo truda, ter je skoraj vse točke obširnega sporeda sam priredil za tamburaški zbor, deloma tudi za petje, in vse glasove je tudi sam izpisal. Koliko nočnega spanja si je moral radi tega ogromnega dela pritrpati! Izmed tamburaških točk omenjam na pr. Hochreiterjev valček iz Novih akordov, Lisztovo »Ave Maria«,

Straussov valček »Cigan-baron« in razne druge valčke in koračnice. Deset točk je priredil za tamburice in pevski zbor, nekaj nabožnih in več narodnih. Občinstvu so zlasti te ugaljale. Moški zbor se je navadno vrstil z ženskim zborom v vmesno medigro, nazadnje sta se združila oba zbora. Peli so le dvoglasno, kar je poleg tamburic popolnoma zadostovalo. Ob koncu so dekleta prav dobro podale še Vodopivčevo kratko spevoigrico »Taka so naša dekleta« s spremljevanjem harmonija.

Gotovo se bo tamburaški zbor še pomnožil, ker pri tej priliki je nastopilo samo deset tamburašinj; brez dvoma se bo zbor v marsičem še izboljšal in zlasti v taktu bolj utrdil. Vendar občudovanja vredna je vztrajnost g. zborovodje, ki je v petih mesecih dosegel tako lepe uspehe, a tudi vztrajnost vrlih tamburašinj, ki so žrtvovale toliko časa in truda za vaje.

Pri koncertu je samo za to priliko sodelovalo tudi več pevcev in pevk, gotovo precej nad 30. Ko sem jih slišal, sem si mislil: Iz teh čvrstih grl trebanjskih mladeničev in mladenk bi se dal ustvariti mogočen pevski zbor. — Ker ima g. Blažič toliko veselja do glasbe in tako lepe glasbene zmožnosti, mu svetujem, naj se loti sedaj tega še toliko hvaležnejšega dela, da ustanovi v Trebnjem mnogoštevilen mešani zbor, ki bo v čast njemu in vsem Trebanjcem. Seveda bi stalo to zlasti od začetka mnogo truda, ker bi bilo treba pričeti s teorijo in izobrazbo glasov; a po mojem mnenju bi se trud bogato izplačal.

K temu pripomnimo le, da je trebanjski mešani zbor svojčas pri koncertu okrožja že krepko sodeloval in dosegel zelo lep uspeh, treba je le zdriniti ga, kar gotovo ne bo težko, če krepko poprimejo. Bog daj!

NOVOMESKO OKROŽJE

Št. Jernej. Dne 6. marca se je vršil koncert pevskega zbor, kakor smo posneli po časnikih. Obvestila in sporočila nismo dobili. Tudi ob tej priliki opozarjamo zbere, naj nam pravočasno sporočajo sporede, da ne bodo imeli naknadno težav z zastopstvom avtorske centrale.

V Novem mestu so odpeli 22. maja prav lep koncert Gregorčičevih pesmi, ki je bil posvečen 25 letnici pesnikov smrti. »Gorjanci« so znani že daleč okrog. Krepko so se dvignili takoj v prvem zaletu in napredujejo vedno bolj. Zal, so izgubili sedaj svojega ustanovitelja in pevovodjo Ludovika Puša, ki je upokojen in se je za čas preselil v Ljubljano. »Gorjanci« ga ne bodo mogli izlepa nadomestiti, tudi novomeško okrožje ga bo pa zelo zelo pogrešalo. Upamo in smo prepričani, da se o prvi priliki vrne in da bo zopet prevzel delo, ki ga je moral sedaj v najlepšem razmahu prekiniti.

V pojasnilo razmer naj ponatisnemo kratko pripombo o koncertu iz »Slovenca«. Glasi se: »Koncert »Gorjancev«, edinega pevskega društva v Novem mestu, ki s koncerti in drugimi pevske prireditvami že več časa samo

vzdržuje svetno pevsko kulturo v dolenski metropoli, je za nami. Tokrat je bilo petje zbora namenjeno spominu pesnika S. Gregorčiča. Samo njegove pesmi so se pele in deklamirale. Je bila torej prireditev, ki bi z ozirom na sedanjí položaj Gregorčičeve domovine in njegovih rojakov morala biti in je tudi bila narodna proslava. Na prvotno določeni in že razglašeni dan se pa koncertna proslava ni mogla izvršiti. V zadnjem trenutku je dobila za isti čas neka igralska organizacija izven Novega mesta, ki Novomeščani njene prireditve radi obiskujejo, obvestilo, da tega dne lahko pride gostovat v dvorano bivše Čitalnice v Novem mestu z neko opereto. In se je tako zgodilo. Da bi Gregorčičev koncert ne utrpel škode, je moral biti preložen. Več dni pred koncertom so bili pa še plakati za koncert na najvidnejših mestih preplepljeni z drugimi plakati, četudi bi se bili lahko le-ti nalepili zraven. Ta dva dogodka sta nekoliko posvetila v novomeške kulturne in nekulturne razmere. Gotovo je to pristen in duhovit domislek, da je lastno nedelavnost in nezmožnost treba zakriti z oviranjem in onemogočevanjem kulturnega dela drugih — ker drugače ne gre, s pomočjo tujega društva in s preplepljanjem plakatov — čeravno gre za v narodnem pogledu pomembno prireditev. Prav bo, če občinstvo to spregleda in takšno postopanje po zasluženju oceni. Zlasti naj si to zapomnijo novomeški primorski rojaki, ki imajo tudi v svojih vrstah ljudi, ki so Gregorčičevo proslavo prezrli.

TRŽIŠKO OKROŽJE

»Planinka«

Mladi zbor v Zgornji Dolini nad Tržičem pod vodstvom agilnega pevovodje prav živahno deluje in krepko napreduje. Med drugimi prireditvami je odpel že skrbno pripravljen koncert in uprizoril spevoigre: Vodopivčevega »Kovačevega študenta«, »Snubač« in »Srce in denar«. Ljudstvo zna ceniti njihovo delo, kajti šolska dvorana, v kateri se prireditve vršijo, je vedno premajhna za vse, ki žele k prireditvam. Podrobnejše poročilo o zboru prihodnjic.

Tržič (po »Slovencu«):

Koncert združenih pevskih zborov (Tržič, Lom in Kovor — 85 grl) je bil na Jožefovo za Tržič novost. Že itak dobro izvežbani tržiški zbor je radi te pomnožitve veliko pridobil na tisti masivnosti in izenačenju glasov, kar silno dvigne kvaliteto vsakega zbora. Dasi program ni mogel biti sestavljen iz bogzna kako težkih in modernih skladb, vendar je po svoji pestri izbranosti nudil dovolj raznolikosti. Tudi prijetno menjava mešanih, moških in ženskih zborov ter narodnih in umetnih skladb je že naprej odstranilo nevarnost enoličnosti. Izmed novejših še malokje proizvajanih skladb so bili na programu Vodopivčev »Knezov zet« za mešani zbor, dalje pravi biser ženskih zborov troglasna Premrlava »Mati« ter Vodopivčeva izredno

pevna »Pevska koračnica«. Izmed starejših je bil velika preizkušnja za gibčnost in izvežbanost zbora Pavčičev »Jezdec«. — Pevcem se je v prvem delu poznala majhna vzemirjenost, ki pa je v drugem delu popolnoma minila. Vsi glasovi so bili prav dobro zastopani, vendar ni nobeden silil v ospredje. Nastavki so bili točni, če izvzamemo Svetkovo »Ponte dei sospiri«, pri kateri del zbora ni pravilno povzel dane intonacije, radi česar se je pesem pela za en ton niže in je zato izgubila na učinku. Naravnost sijajno je podal zbor Pavčičevega »Jezdec«, ki je vzbudil v dvorani veliko veselost po svoji šegavosti — g. pevovodja Planinšek je znal to zadeti — in ki jo je moral zbor ponoviti. Globoko sta učinkovali Bajukova »Zalost« in Premrlava »Mati«. Moški zbor je posebno posrečeno zapel Aljažovo »Sočie« in narodno »Ze rože cvetejo«.

Ko se je pred zadnjo točko g. kaplan Zakrajšek v kratkem nagovoru spomnil trpečih Slovencev onstran meje, je zbor zapel še Flajšmanov »Triglav« s toliko točnostjo in gorkoto, da ga je moral ponavljati.

RADOVLJIŠKO OKROŽJE

Dne 11. oktobra je imel zbor v Gorjah koncert z ljubljanskim sporedom;

dne 17. septembra pevski zbor v Kropi, ki je dodal sporedu še nekaj drugih točk za sopran in tenor, ki sta jih odpela gđc. Varlova in Drmota. O koncertu nimamo drugega poročila.

Dne 22. novembra se je vršil na Jesenicah koncert v čast sv. Cecilije, ki je prav lepo uspel; spored ljubljanski.

Istega dne je imel enako proslavo pevski zbor v Podbrezju.

Radovljiška »Sloga« je hotela prirediti svoj koncert in akademijo, a tedaj ni dobila dovoljenja ne za eno ne za drugo.

CELJSKO OKROŽJE

Pevski zbor KPD v Celju je imel dne 9. maja krasno uspel koncert slovenskih šaljivk. Spored je obsegal sledeče pesmi: 1. Jos. Klemenčič: Kadar vince duše vnema; 2. Kimovec: Plavala je galija; 3. Lajovic: Pastirčki; 4. Dev: Kaj sem prisluzil; 5. Lajovic: Medved z medom; 6. Kimovec: Zvonovi pritrkavajo; 7. Schwab: Vlak; odmor; 8. Adamič: Kaj pa fantič dela; 9. Mihelčič: Rajanje; 10. Jereb: Črn mož; 11. Lajovic: Kroparji; 12. Schwab: Zvonovi; 13. Lajovic: Ples kralja Matjaža; 14. Oevirk: Rože je trgala; 15. Hubad: Potrkan ples.

Prav tako je priredil pevski zbor kat. prosvetnega društva dne 9. aprila svoj letošnji koncert, ki ga je vodil dipl. filozof Močan. Ta številna, vneto pevka družina ima smolo s pevovodji. Komaj se dobro vživí in dvigne zbor na znatno višino, pa se mora iz tega ali onega vzroka od njega ločiti. Želimo, da bi dobilo Celje vendar že stalnega pevovodjo, da bo mogel zbor vršiti svojo važno nalogo, ki mu po vseh prilikah gre. Bog daj!

Braslovče. Pevski zbor v Braslovčah se prav živahno dviga vedno više. Dne 5. junija se je vršil v Braslovčah koncert, ki je obsegal večino pesmi iz ljubljanskega koncerta. Nastopilo je okrog 60 pevcev in pevk, ki so se zbrali iz Griž, Št. Pavla in iz Braslovč na pobudo braslovškega zbora. Isti koncert so odpeli dne 12. junija v Grižah in dne 18. junija v Št. Pavlu pri Preboldu. Bila je to prva prireditev takega obsega, ki je izborna uspela in utrla pot enakim nastopom za bodoče. Peveci so svojo nalogo rešili prav dobro in dobili nove vneme za svoje lepo delo; saj so videli polno dvorano in veliko priznanje po vsaki točki. Ljudje petje zelo ljubijo in jim je bolj všeč kot igre. Prihodnje leto bo obhajal zbor svojo 40 letnico in za to priliko bo gotovo zopet kaj podobnega na sporedu. Le krepko naprej! Zbor v Braslovčah vodi Virant, v Grižah Rojnik, v Št. Pavlu Škorjanc.

Spored ljubljanskega koncerta zbori prav pridno prepevajo po vsej domovini. Javljeni so nam bili sledeči koncerti z omenjenim sporedom:

1. Moravče dne 20. sept. ob odkritju spominke plošče pisatelju dr. Deteli.
2. Kropa dne 27. sept. 1931.
3. Cerknica dne 27. sept. 1931 (okrožje).
4. Dol. Logatec dne 4. okt. 1931 (okrožje).
5. Št. Janž na Dol. dne 4. oktobra 1931
6. Št. Pavel pri Preboldu dne 4. okt. 1931.
7. Gorje dne 11. oktobra 1931.
8. Tržišče na Dol. dne 18. oktobra 1931 (okrožje).
9. Motnik dne 18. oktobra 1931.
10. Begunje pri Cerknici dne 25. oktobra 1931 (okrožje).
11. Šmartno ob Savi dne 25. oktobra 1931 (skupno s Sneberjem).
12. Braslovče dne 15. novembra 1931.
13. Štanga dne 22. novembra 1931.
14. Stari trg pri Ložu dne 22. nov. 1931.
15. Mavčiče dne 22. novembra 1931 (skupno s Smlednikom).
16. Smlednik dne 29. nov. 1931 (skupno z Mavčičami).
17. Breznica dne 29. novembra 1931.
18. Kranj 13. decembra 1931.
19. Radovljica dne 20. decembra 1931 in dne 1. januarja 1932.
20. Št. Rupert 14. febr. 1932 (okrožje).

Gotovo je še več zborov prepelo doma program, a nam ni javilo koncerta. Na ta način bodo šle lepe pesmi svojo pot po vsej Sloveniji. In prav tako!

Na Koroškem se je vršil dne 12. junija v Dobrli vasi velik koncert združenih zborov, ki so šteli skupno krog 160 glasov. Iz raznih poročil smo posneli, da so sodelovali sledeči zbori: šentpiški, škocijanski, kazaški, zbor iz Sv. Petra na Vušnjah, Smihele, Pliberka in Globasnice, rožanski zbor iz Št. Janža in Sveč, gorjanski iz Kotmare vesi in libuški sekstet. Bila je prvcata tekma, ki se je vršila v narodni pesmi za krasen venec, dar dobrlovaških deklet; dobil ga je brnski zbor. Poročilo (»Koroški Slovenec«)

posebno hvali skupno petje, ki je »združilo vso pestrost in razkošnost tega našega narodnega bogastva v enotno, vbrano melodijo, da je morala pričeti tleti iskra nove misli tudi v najbolj zaprtem sreču.

Ob teh poročilih se nam srce prav posebno veseli, saj je Koroška rodila in ohranila naše najlepše pesmi. Zbori na Koroškem pač smejo upati na našo največjo podporo. K lepemu uspehu in krepki zasnovi iskreno čestitamo!

FESTIVAL GLASBENE MATICE

Od 10. do 16. maja je živila Ljubljana v dneh številnih prireditev, ki so spadale vse v okvir glasbenega festivala. Glasbena Matica je proslavila z njim svojo 60 letnico. Biló je za naše dni in razmere kar preveč prireditev nakopičenih v pičel teden, a je udeležba vendar pokazala, da ljudje še ljubijo glasbo, da jim vendar ni škoda niti v najtežjih razmerah vstopnine, ki si jo je — prav gotovo večina — morala odtrgati od ust.

Začel se je teden prireditev z javno produkcijo gojencev dne 10. maja. Ta prireditev je bila prav imeniten začetek: Mladini nikdar ne manjka poguma in je povsod rada prva. Je pa tudi krasno uspela, posebno v orkestru. Sledil je koncert kvarteta, simfonični in vokalni koncert zbora G. L. M. V okvir festivala je šlo tudi petje frančiškanskega zbora pri veliki maši na binkoštno nedeljo in opera »V dolini šentflorjanski«, koncert elitnih zborov na Kongresnem trgu, tekma pritrkovalcev in tudi še nastop zborov Hubadove in Ipvavčeve župe, oboje na prostoru ljubljanskega velesajma.

Četudi ne spada podrobno poročilo v »Pevca«, vendar moram posebej poudariti nekatere stvari in na nje opozoriti vse naše pevovodje. Mislim, da ne sodim krivo, če rečem, da je bil višek festivala dosežen v glasbeni razstavi v Narodnem domu. Ko bi vse drugo bilo odpadlo, bi bil vtis vseeno velik, vreden 60 letnice našega najstarejšega glasbenega zavoda. Razstava je bila sekularna dogodek, nov, poučen za vse. Več koristi en sam pregled tega neizmernega gradiva, kot tedne, mesece, leta dolgo brskanje po knjigah in slikah. Taka razstava more tujcu pokazati našo kulturno veličino bolj kot kakršnakoli prireditev raznih rekorderjev. To je vekovito, skoki, brci itd. samo za danes. In glejte, je stvorjen temelj za naš glasbeni arhiv, ki ga že predolgo čakamo. Tu morajo pomagati vsi, prav vsi, samo — da ne bi stvar se več »zaprašila«. Za to prepuščeno delo G. L. M. priznanje in zahvalo!

Drugo: Koderkoli greš, dragi prijatelj, menda na vsem svetu ne slišiš takega pritkavanja, kot ga imamo mi. In kako je povsod razširjeno, pa kako ga s ponosom hranijo in negujejo po vsej Sloveniji! Gorje mu, ki bi si drznil nepovabljen v zvonik, če je kje »žeganjec! Samo tisti, ki so za to kar sami po sebi poklicani. Pa kako se kosajo! Je to najjačji, najprimitivnejši izraz naše

glasbene nadarjenosti in ljubezni do glasbe, kajti te lepe umetnosti ne mori niti novodobna kultura niti najmodernejša glasba. Pa je v tej stvari tudi veliko spretnosti in globokega glasbenega čuta. Zato je treba to našo samoslovensko umetnost nežno gojiti in podpirati z vsemi sredstvi. Hvala Bogu! Tekma je vzbudila tudi med Ljubljančani, ki malokdaj slišijo več pritrkavanja, primerno zanimanje in priznanje. Pevovodje, vzbujajte fante, vzemite pod svoje pazno oko tudi to stvar, saj spada slednjič v vašo stroko. Ljudem so zvonovi neizmerno dragoceni. Po vojni so, dasi še v veliki revščini, vse žrtvovali, da so zopet nadomestili zvonove, ki jim jih je bila vojna pobrala. Če kje treba, pomozite, opozorite, navdušite!

Nastop pevskih zborov je vedno poučen in informativen. Prostor pač ni bil primeren za resen nastop, človeku je bilo žal dobre

volje in resne priprave pevcev, kajti to vemo: za vsak nastop se vsak zbor po najboljših močeh resno pripravi, saj moramo kar odkrito priznati, da so naši pevci, kar jim sicer prevečkrat očitajo, vendar precej častihlepni.

»Pevska zveza« se je udeležila po svojih zastopnikih vseh prireditelj. Pri slavnostnem obnem zboru je prof. Bajuk Glasbeni Matici iskreno čestital in se ji v imenu naših zborov zahvalil zlasti za to, da je orala ledino in skrbela za note našim pevcem v onih časih, ko še ni bilo drugih založništva. V viden znak priznanja in hvaležnosti ji je izročil lep lavorjev venec.

Glasbeni Matici, ki že 60 let vodi našo pesem in vzgaja poleg orglarske šole naš glasbeni naraščaj, ki nam je pomogla tudi do slovenskega konservatorija, želimo tudi v bodoče najplešnega procvita.

Glasbene vesti.

Ignacij Hladnik. Dne 19. marca je umrl v Novem mestu obče znani ljudski skladatelj Ignacij Hladnik, ki je bil blizu pol stoletja duševni vodja glasbenega življenja v Novem mestu in je od tod vplival tudi na petje, zlasti na cerkveno, daleč okrog po Dolenjski in bližnji Stajerski. Imel je vse glasbeno življenje dolenjske metropole v rokah in bil zaposlen s poukom petja na gimnaziji, na Grmu, s pevskimi zbori in privatnim poukom klavirja in goslanja ter orgljanja, tako da mu je za umetniško delo in zlasti za študij ostajalo le prepričlo malo časa. Pa je vendar veliko pisal in se tehnično izpopolnil zlasti na orglah, da je slovela njegova spretnost daleč okoli, celo tja doli na Hrvaško. Ta prezaposlenost in pa razmere tedanje dobe mu niso dale prilike, da bi se bil mogel posvetiti globljemu študiju umetnosti, ki je imel za njo toliko božjega daru, kakor malokateri njegov vrstnik. Zato je v njem vse, kar je pognalo, nekako samoniklo in velikokrat le bohotna bilka, čvrsto pognala — dobra invencija — premalo izoblikovana in dozorela. Nacetu ni bila dana prilika, da bi se bil mogel izpopolniti, navezan je bil po treh letih brzega šolanja v orglarski šoli — popolnoma sam nase in na učenje iz knjig. Vse to ga je odtujilo našemu centru in glasbenim krogom in priklenilo tembolj na one glasbenike (organizacije), ki so raznesli njegove pesmi daleč po vsej Sloveniji in tja doli na Hrvaško in v daljno Ameriko. Da je čutil v sebi dosti samostojnosti, kdo mu more zameriti, saj je bil za glasbo izredno nadarjen, junak, velikan. Če bi bil dozoreval v današnjih razmerah, bi bil pokazal Nace gotovo svojo umetnost drugače, v drugi obliki in na širje. Nace spada pač v sredo naše glasbene generacije — samoukov, ki morda že izumirajo, ki pa imajo za našo ljudsko — svetno in cerkveno — glasbo neizmerne zasluge.

Nekatere njegove pesmi je narod prevzel med svoje, tako da jim smemo prerokovati večno življenje z narodom. So se pa tudi vse rodile v srcu, ne v glavi. Dobri Nace je bil prežet z nežnostjo do zadnjega in je tudi sam svoje pesmi doživljal ves čas, vedno živahneje. — Sva prišla v podružnico k maši in so peli skoraj le njegove. Ni vzdržal, stopil je nenadoma na kor, ujel intonacijo ter spremljal točno po partituri (iz glave) in pel s takim ognjem, da niso le pevkam tekale solze, temveč si jih je tudi on nekajkrat obrisal. Mehka duša, polna nežnih utripov, ki se čisto gotovo niso vsi izživel, ker jim je manjkalo pravega duška in primerne oblike.

Pokopali so ga 21. marca v Novem mestu. Udeležencev je bilo toliko, da jih Novo mesto še ni videlo v tolikem številu. Ob grobu so se poslovili od njega zastopniki raznih pevskih organizacij. V imenu Pevske zveze mu je izrekel v slovo nekaj ginljivih besed pevovodja »Gorjancev« L. Puš, ki je vodil tudi petje. Zapeli so mu doma: »Blagor mu« in »Nad zvezdami«. Nad vse ginljivo pa je bilo slovo ob grobu, ko mu je zapel pomnoženi mešani zbor ono prelepo »Marija skoz življenje«, ki ji v iskrenosti ne najdeš zlepa para. Ni ga bilo očesa suhega ob klicu: »... Marija, hiti na pomoč!« Prav to pesem je menda tudi sam najrajši imel. Veliko vencev je pokrilo svežo gomilo.

»Pevce« ga je štel med svoje sodrujke, vsi znanci pa med svoje iskrene prijatelje. Njegov življenjepis s sliko je izšel v »Pevce« leta 1928. Večen spomin mu in hvaležnost!

Dr. Stanko Vurnik. Dne 23. marca je umrl v Ljubljani naš mladi etnograf dr. Vurnik, ki se je, dasi je šele začel, dokopal že do prvovrstnega ugleda med strokovnjaki, in sicer na glasbenem polju s kritiko, na folklorističnem z globokimi, na široko razpletanimi razpravami, ki so obetale v široki osnovi podrob-

nega dela, v umetnosti vobče v trajni presoji našega narodopisnega bogastva. Smo Slovenci reveži: komaj se pokaže kje krepka bilka, pa ovene, katekologi zraste prebohotno, ne dozori. Za mladim, talentiranim, agilnim možem upravičeno žaluje naša mlada umetnost.

Oskar Dev. V Mariboru je dne 3. avgusta končal svojo zemsko pot sodnik O. Dev, ki je veljal med glasbenimi krogi za izvrstnega skladatelja. Ni zlagal veliko, a kar je dal izpod rok, je bilo zelo okusno in premišljeno, vse porabno.

Izrednih zaslug si je pridobil s tem, da je zbral veliko in uredil več zvezkov zlasti koroških narodnih pesmi, ki so se tako razširile po vsej Sloveniji, da niso več samo koroške, temveč vobče slovenske. Priredil je pesmi vseskozi za koncertno dvorano in jo je dobro pogodil.

Imel je pa tudi krepko žilavost za delo. Bil je prvovrsten organizator. Kamor je prišel v svoji službi za sodnika, brž je ustanovil pevski zbor in ga seveda tudi sam vodil. Kajpada se je marsikatera pesem rodila prav za ta ali oni njegov zbor.

Ko se je Pevska zveza obrnila na razne skladatelje s prošnjo, naj oprostite njene zборе tantem, je on prvi odgovoril in nas oprostil. S tem je pač najlepše dokazal, da mu je pri srcu samo naša pesem, za katero je živel in gorel vse dni. Naši zbori se ga bodo hvaležno spominjali ob vsaki njegovi pesmi. Slava njegovi mehki duši, slava njegovemu delu!

Mirko Kunay. Naša Zveza ima smolo z odborniki. Komaj se kdo dobro vživi v svoje delo, že je službeno prestavljen ali odstavljen. Sedaj je posegla pa še smrt med naš odbor in nam dne 11. (?) avgusta iztrgala gori pod sivim Triglavom nad vse marljivega blagajnika Mirka. Mlad je bil, poln želje po delu. Ko je prišel v Ljubljano, sva se prav slučajno — menda prvi dan — srečala. In je poprašal: »Rad bi kje delal, pa ne vem, kam bi se obrnil.« Napotil sem ga najprej v pevski zbor »Ljubljane«, a se je kmalu pridružil Pevski zvezi. Takoj je dobil mandat blagajnika, ker je bil bančni uradnik, in je ta svoj posel opravljal tako kot težko kateri prednik. Koliko težav bi bil delal komu drugemu naš monstre-koncert lanskega leta! On je vse delo opravil tako, kot običajni denarni promet, ki ni baš velik. Njegov značaj je bil tako srečno usmerjen, da se je takoj ob prvem nastopu povsod priljubil.

Nad vse je ljubil naše gore in cvetice. Saj si ga težko srečal brez nje. In koliko jih je znošil svoji mamic!

Pa ga je zopet prišlo in je odšel na Triglav. Priklenil ga je sivi ded v svoje kraljestvo za vedno, dahnil mu je smrtni znoj na čelo, dal mu zadnji poljub in ga 11. (?) avgusta zagnil v večno meglo.

Pokopali smo ga 18. avgusta v Bohinjski Bistrici. V imenu Pevske zveze mu je položil pevovodja Marko Bajuk lep venec na grob in mu izročil zadnje pozdrave vseh pevcev in pevk. Ne boš pozabljen, Mirko!

Iz uredništva in upravnštva.

V današnji zakasneli številki žal nismo mogli še objaviti številnih novih skladb, ki so nam tačas došle. V prihodnji številki pridejo, upamo, vse na vrsto. Zakasnelost številki radi gmotnih zaprek učinkuje žal tudi na razpored tvarine. Dal Bog, da bi se naše razmere vendar že toliko unesle in si pomogle, da bi nehala ta zapreka in bi »Pevec« mogel misliti več na se kot na druge.

Predsednike in društvene odbornike opozarjamo, naj nam ne pozabijo redno in pravočasno sporočati sporedov koncertov. Z naknadnimi prijavi imamo vedno težave in nam je že zmanjkalo — izgovorov.

Naročnike, ki še niso poslali letošnje ali celo lanske naročnine za »Peveca«, nujno prosimo, naj nam jo poravnajo. Prihodnja dvojna številka izide čimprej, odvisno pa je to od naročnikov-zamudnikov. Lepo prosimo, storite svojo dolžnost. Redno izdajanje lista je mogoče le ob rednem plačanju naročnine. Oni, ki list zadržujejo s tem, da zavlačujejo naročnino, so nekolegijalni proti rednim plačnikom, ki imajo pravico zahtevati, da list redno izhaja.

Za pošiljanje denarja so na razpolago po-ložnice. Pišite ponje!

Kriza, ki tare menda prav ves svet, tudi nam ni prizanesla in se seveda tudi naših zborov ni ognila. Odbor je pretresal položaj v svoji zadnji seji in sklenil, da zniža ceno Pevčevim pesmaricam vsevprek na 5 Din, in sicer velja znižana cena do 1. februarja 1933 pod pogojem, da nakaže naročnik obenem z naročilom tudi denar. Na vsakih deset pesmaric dobe še eno povrhu, če jo žele. Cene pa veljajo le za naročila pri »Pevski zvezi«. Imamo v zalogi še tudi starejših pesmaric.

Pevci, pevovodje! Sedaj se je začela sezona, vrše se redne vaje, pripravljate se za koncerte. Agifirajte za naš list; vsak pevec bodi naročnik »Peveca«!

Sedaj se nudi tudi prilika, da si nabavijo zbori pesmarice starejših letnikov »Peveca«. Odbor stori vse, karkoli more, da vam olajša delo, ne prezrite njegove pomoči in dobre volje!

Pevovodje prosimo, naj pevce in pevke opozore na znižane cene pesmaric.

Izdajatelj: Pevska Zveza Vinko Lavrič v Ljubljani. — Urednik: prof. M. Bajuk v Ljubljani.
Za Jugoslovansko tiskarno v Ljubljani: Karel Čeč.